

Суворість
Юрій Іванович Липа

Ю. Липа (1900—1944) – український лікар, митець та мислитель. Його творча та наукова спадщина налічує понад 360 творів і праць, серед яких вірші, поетичні переклади тощо. Він є автором збірок поезій «Світлість» (1925), «Суворість» (1931), «Вірую» (1938). Його поезіям притаманні вольові, закличні інтонації, їх пафос спрямований проти рабського існування людини.

Юрій Липа

Суворість

* * *

Лікар, митець і мислитель Ю. І. Липа народився 5 травня 1900 року в містечку Старі Санжари на Полтавщині. Дитинство і юність його пройшли в Одесі в українському оточенні. Навчаючись у гімназії, Юрій почав писати і друкуватися. Під час революційних подій у складі Одеської Січі та студентської сотні отримав бойове хрещення.

У 1920 р. емігрував до Польщі. По закінченні медичного факультету Познанського університету мешкав і лікарював у Варшаві, де здійснював також літературну, публіцистичну, видавничу й наукову діяльність. Брав активну участь у студентському корпоративному чорноморському русі. Був співзасновником Українського Чорноморського Інституту.

Восени 1943 р. д-р Липа виїхав з родиною на Яворівщину. Лікував селян і повстанців, проводив медичні курси для молоді, збирав досвід народної медицини, вивчав історію краю, читав лекції, писав художні й публіцистичні твори. З наближенням фронту категорично відмовився емігрувати на Захід. Залишився біля своїх хворих, серед свого народу, на своїй землі. 19 серпня 1944 р. був заарештований енкаведистами, підданий тортурам і розстріляний. Похований у с. Бунів.

Творча і наукова спадщина Ю. Липи налічує понад 360 творів і праць, серед яких вірші, поетичні переклади, драми, новели, літературознавчі есе, історичний роман, публіцистичні статті, підручники з медицини тощо.

Головною книгою свого життя Ю. Липа вважав «Призначення України» (1938), що була з'єднана його послідовниками з двома наступними – «Чорноморська доктрина» (1940) і «Розподіл Росії» (1941) у геополітичну «Всеукраїнську трилогію».

Бог і непримиримість

Ми – Нація, сузір'я мільйонів,
Ми – серце воль, ми – буйна кузня сили,
Що розсипає блиски, що як громи-стріли,
І думці не догнать тих громів-перегонів, —
Ми – Нація, сузір'я мільйонів!
Від нас, звиваючись, ростуть залізні руки,
Бескиди торсають, глухі лани зорали,
І дзвінко б'ють сусід у груди мідні, —
Ми – Нація! Злились усі хорали,
Ми – Нація! Усі – в один побідний!
Куди завзятих лиць полив'янії лави,
Куди женетеся під прапорами слави?
Ми – Нація! Ми килими колоній
Розкидали йдучи, верховодимі шалом.
Глухі в нас – шоломи. Мечі нам – як долоні.
Бог і Непримиримість! – Ми ж е Божим валом!

(1921)

Святий Юрій

Націє, народжена з огня,
Націє, великая, молись, —
Яснозбройний Юрій, як колись,
Осідлав могутнього коня;

Мов лавина біла поплила,
Гуркіт скель ляка малі серця,
Розбігається отрутна мла
Від проміння дивного лиця;

Націє, народжена з огня,
Ось прийшов твій Юрій, мов воскрес,
Стримує могутнього коня,
Простягає руку до небес.

(1921)

Тризуб

Всупереч Азії жаху і всупереч зимній Європі
Впертість, як кров, пливе в жилах людей цих
Міцних, тяжкостопих,
Світиться знаком Тризуба уся ця земля.
Горнами чорних воль розпалюється знак цей,
І все страшніший, величний, огнений, палаючий
Сходить над краєм, як дивна планета.
Навкруг
Юрби чужинців дрижать. Найстрашніше для них:
чи він стопить,
Чи перетопить в землі цій руду на метал?

І от поволі зростають міста, як хотіння, як гордість,
Поволі тужавіють села, з містами поєднані міццю,
Тяжке багатство й пишнота вбирають цей край.
Ось він зіп'явся у ритмі. Ось ідуть
І я чую їх кроки.

(1931)

Вісь

Міг твій прадід розорював плугом

І Південь, і Північ
В одну розпросторену ниву.
Міг твій прадід все змести вороже,
Загарбати і здвигнуть цю землю.

Ти можеш.
Можеш поставити вежі відважної влади,
Оком обняти границі
І стати віссю для них,
Для сусідів
Для світу.

Ти можеш.
Можеш і будеш.
Поглянь, як земля ця тужавіє криком.
Скиби землі як говорять
— Пануй!
Опануй!
Ми не хочем чужинців!
В нас є і сила,
І порив,
І вищість,
І злото безсмертності — Вісь!
Браття, ми — Вісь, ми — відвічність —
Все інше нікчемне
І сіре...

(1936)

Суворість

1

Хто має суворі очі
І уста, затиснуті міцно, —
Помолимося єдиному Богу,
Королеві всього світа!

Він розкрив над нами небо,

Наказав володіть землею, —
Пресвятих Таїн Тайна,
Незміримості початок.

Повстаньте довкола віри,
Лицарі Вічної Жизні,
— Хто має суворі очі
І уста, затиснуті міцно!

2

Повстаньте, мов панцирна навала, —
Кожна хвиля Жизні є велика.
Невисловима – мить.
І тільки віра зостала
Для Чоловіка,
Тільки віра вища
І чеснота в будові
Вирве душу з грища
І правду – з крові.

3

Мертвота, стерво живуче
Є все, що творить тіло,
Коли в щоденності тучі
Архангелів меч і крила
Серце людське не узріло,
Коли серце не повстало
Над буднями своїми,
Як вічності знак Хорала,
Що незглибимий.

4

Щоденний бій, мов корона

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=45161572&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.